



RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 58.633/3
van 22 januari 2016

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende
de bemiddeling, nazorg en inzage bij binnenlandse adoptie’

Op 9 december 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 22 januari 2016, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende de bemiddeling, nazorg en inzage bij binnenlandse adoptie’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 12 januari 2016. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 22 januari 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.¹

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt tot de uitvoering van het decreet van 3 juli 2015 ‘houdende regeling van de binnenlandse adoptie van kinderen en houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen’ wat betreft de vergunning en de subsidiëring van de adoptiedienst voor binnenlandse adoptie, de erkenning van de trefgroepen bedoeld in artikel 23 van het decreet van 3 juli 2015 en het inzagerecht in het adoptiedossier betreffende binnenlandse adopties.

Hoofdstuk 1 van het ontwerp bevat definities. Hoofdstuk 2 regelt de vergunning en de subsidiëring van de adoptiedienst voor binnenlandse adoptie², meer bepaald de samenstelling van de multidisciplinaire teams, de aanvullende voorwaarden voor het bekomen van de vergunning als dienst voor binnenlandse adoptie en voor het behoud van de vergunning, het bedrag van de basissubsidie voor personeels- en werkingskosten en van de forfaitaire subsidie, de uitbetaling van de subsidies, de subsidievoorwaarden en het aanleggen en het aanwenden van reserves. Hoofdstuk 3 betreft de erkenning van de trefgroepen. Het bepaalt de duur van de erkenning, de aanvullende erkenningsvoorwaarden en de aanvullende voorwaarden om de erkenning te behouden of te hernieuwen. Hoofdstuk 4 regelt het toezicht op de naleving van de bepalingen van het besluit door het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin (hierna: Kind en Gezin) en door de Zorginspectie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Hoofdstuk 5 regelt de procedure voor het bekomen van de erkenning als trefgroep en de vergunning als adoptiedienst, de procedure voor de hernieuwing van de erkenning en voor de opheffing of de schorsing van de erkenning of de vergunning, alsmede de bezwaarprocedure. Hoofdstuk 6 bevat uitvoeringsbepalingen inzake het inzagerecht in het adoptiedossier wat betreft binnenlandse adopties. Hoofdstuk 7 bevat slotbepalingen, waaronder de opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 april 2002 ‘betreffende adoptiediensten die bemiddelen voor binnenlandse kinderen’, overgangsbepalingen inzake de adoptiediensten die erkend zijn op grond van het decreet van 3 mei 1989 ‘houdende erkenning van adoptiediensten’,³ een bepaling inzake de indexering van de in het ontwerp geregelde

¹ Gelet op de toegemeten termijn, het grote aantal andere aan termijnen gebonden adviesaanvragen en het geringe aantal magistraten die deel uitmaken van de afdeling Wetgeving, heeft de Raad van State niet op alle punten een diepgaand onderzoek van het ontwerp kunnen verrichten. Het advies dient met dit voorbehoud te worden gelezen.

² Luidens artikel 15, § 1, van het decreet van 3 juli 2015 vergunt de Vlaamse Regering één dienst voor binnenlandse adoptie.

³ Dit decreet wordt opgeheven bij artikel 38 van het decreet van 3 juli 2015.

subsidies en een bepaling waarbij het decreet van 3 juli 2015 en het te nemen besluit “in werking [worden gesteld] op” (lees: uitwerking krijgen met ingang van) 1 januari 2016.⁴

3.1. Het ontworpen besluit vindt een uitdrukkelijke rechtsgrond in het decreet van 3 juli 2015, meer bepaald in de artikelen 15, § 2, 16, 4° en 5°, 17, § 2, 18, §§ 1, 2°, en 2, 19, §§ 2 en 4, 24, §§ 1 en 2, 25, § 5, 26, § 4, 39 en 40.

3.2. Voor een aantal bepalingen van het ontworpen besluit is evenwel een nader onderzoek vereist.

3.2.1. In artikel 3, § 1, eerste lid, van het ontworpen besluit is bepaald dat de adoptiedienst (lees: dienst voor binnenlandse adoptie) over ten minste twee multidisciplinaire teams beschikt of er een beroep op kan doen.

Bij artikel 16, 4°, van het decreet van 3 juli 2015 wordt vereist dat de dienst een beroep kan doen op een multidisciplinair team. Enkel als men het vereiste van een tweede multidisciplinair team beschouwt als een aanvullende voorwaarde waaraan voldaan moet zijn opdat de dienst voor binnenlandse adoptie vergund kan blijven of opnieuw vergund kan worden, bepaald ter uitvoering van artikel 18, § 2, van dat decreet, is er rechtsgrond voor dit vereiste.

De genoemde vergunningsbepaling dient dan in artikel 4 van het ontwerp te worden aangehaald en te worden opgenomen in een verder artikel van het ontwerp.

3.2.2. Artikel 3, § 3, van het ontworpen besluit bepaalt dat de dienst voor binnenlandse adoptie bij de aanwerving aan elke nieuwe medewerker een uittreksel van type 2 opvraagt uit het strafregister (lees: een uittreksel uit het strafregister, bedoeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering).

Gevraagd of er, gelet op het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet, een uitdrukkelijke decretale bepaling bestaat waarbij de verwerking van de betrokken persoonsgegevens wordt toegelaten, verklaarde de gemachtigde:

“De bepaling legt aan de adoptiedienst enkel op om een uittreksel op te vragen. Een decretale rechtsgrond lijkt ons enkel nodig wanneer de adoptiedienst het uittreksel ook zou moeten bewaren. Het louter opvragen van een uittreksel kan ons inziens zonder een decretale bepaling. Er is dan ook geen decretale bepaling voorhanden.”

Het opvragen en het inzien van het uittreksel uit het strafregister is evenwel reeds een verwerking van persoonsgegevens.⁵ In principe volstaat artikel 16, 4° en 5°, van het decreet van 3 juli 2015 niet als rechtsgrond daarvoor en moet vooraf een specifieke decretale bepaling voorhanden zijn waarbij de verwerking wordt toegelaten.⁶ Tenzij een andere rechtsgrond zou kunnen worden ingeroepen, dient artikel 3, § 3, in afwachting van de totstandkoming van een adequate rechtsgrond, te worden weggelaten uit het ontworpen besluit.

⁴ Wat evenwel niet de bedoeling lijkt te zijn (zie opmerking 26).

⁵ Zie de definitie van het begrip “verwerking” in artikel 1, § 2, van de wet van 8 december 1992 ‘tot bescherming van de persoonlijke levens[s]feer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens’.

⁶ Eventueel een regeling die geldt voor de gehele sector van de kinderopvang of voor alle welzijnsvoorzieningen.

3.2.3. In artikel 7 van het ontworpen besluit wordt de inhoud van het adoptiedossier gepreciseerd.

In artikel 14, § 1, tweede lid, van het decreet van 3 juli 2015, dat betrekking heeft op de inhoud van het adoptiedossier, is geen machtiging aan de Vlaamse Regering vervat om die inhoud nader te preciseren.⁷ Artikel 7 van het ontworpen besluit kan evenwel worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering (artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’), gelezen in samenhang met de zo-even genoemde bepaling van het decreet van 3 juli 2015.

3.2.4. De gegevens die luidens artikel 7 van het ontworpen besluit moeten worden opgenomen in het adoptiedossier, omvatten persoonsgegevens die onder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer vallen.

Artikel 14, § 1, tweede lid, van het decreet van 3 juli 2015, waaraan met het genoemde artikel 7 op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 uitvoering wordt gegeven, impliceert noodzakelijkerwijze dat persoonsgegevens over de geadopteerde, de afstandsouder en de kandidaat-adoptant worden bijgehouden, zodat artikel 7 van het ontworpen besluit niet strijdt met het in artikel 22 van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel.

3.2.5. Artikel 10, § 1, tweede lid, van het ontworpen besluit bevat een aantal bedragen waarmee de in artikel 10, § 1, eerste lid, ervan bedoelde basissubsidie voor personeels- en werkingskosten kan worden vermeerderd. Het onderzoek bedoeld in artikel 10, § 1, 3°, van het ontworpen besluit (dit is het onderzoek vermeld in artikel 1231-10, eerste lid, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek) wordt niet genoemd in artikel 14, § 4, van het decreet van 3 juli 2015, waarin de taken inzake de begeleiding van de afstandsouder worden bepaald.

Gevraagd of uit een andere bepaling van dat decreet blijkt dat dit onderzoek behoort tot de taken van de dienst voor binnenlandse adoptie, verklaarde de gemachtigde:

“In het mozaïekdecreet werd een wijzigingsbepaling opgenomen voor artikel 14 van het decreet van 3 juli 2015. Dit decreet werd principieel goedgekeurd op 30/10/2015.

Aan artikel 14, paragraaf 2 van het decreet van 30 juni 2015 houdende regeling van de binnenlandse adoptie van kinderen en houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

‘6° het onderzoek voeren zoals vermeld in artikel 1231.10, punt 3° van het Gerechtelijk Wetboek.’

Er is geen andere bepaling die stelt dat dit onderzoek behoort tot de taken van [de] dienst voor binnenlandse adoptie.”

Aangezien de door de gemachtigde geciteerde wijzigingsbepaling (waarin bij vergissing gewag wordt gemaakt van het decreet van 30 juni 2015) nog niet tot stand is gekomen,⁸

⁷ De in artikel 25, § 5, van het decreet van 3 juli 2015 vervatte machtiging slaat op het onderdeel van het adoptiedossier dat onder het inzagerecht valt.

⁸ Het lijkt thans slechts te gaan om een bepaling uit een voorontwerp dat nog niet definitief door de Vlaamse Regering is goedgekeurd.

kan artikel 10, § 1, tweede lid, 3°, van het ontworpen besluit momenteel geen doorgang vinden en moet het worden weggelaten uit het ontwerp.

3.2.6. In de artikelen 18 tot 20 van het ontworpen besluit wordt gewag gemaakt van het toezicht door Kind en Gezin, terwijl in artikel 26, § 1, van het decreet van 3 juli 2015 wordt bepaald dat het toezicht wordt uitgeoefend door het Vlaams Centrum voor Adoptie (hierna: VCA).

Het VCA is weliswaar een afdeling binnen Kind en Gezin (zie artikel 3, 8°, van het decreet van 3 juli 2015 en artikel 20 van het decreet van 20 januari 2012 ‘houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen’), maar aangezien het VCA in de beide decreten als dusdanig wordt genoemd, onderscheiden van Kind en Gezin, zou in de genoemde artikelen van het ontworpen besluit van het VCA gewag moeten worden gemaakt.

Volgens de gemachtigde gaat het om een vergissing en moet inderdaad telkens “Het Vlaams Centrum voor Adoptie” worden geschreven in plaats van “Kind en Gezin”.

3.2.7. De artikelen 34 en 35 van het ontworpen besluit vinden volgens de gemachtigde rechtsgrond in respectievelijk artikel 15, § 2, en artikel 24, § 1, van het decreet van 3 juli 2015.

Er wordt in artikel 34 enkel gewag gemaakt van het bezwaar tegen een weigering van de erkenningsaanvraag, een opheffing of een schorsing van de erkenning of van een weigering van de hernieuwing van de erkenning (en derhalve niet van de vergunning), en in artikel 35 enkel van het bezwaarschrift ingediend door de trefgroep.

Gevraagd of er een reden is waarom niets wordt geregeld inzake het bezwaar tegen de weigering van een vergunning als dienst voor binnenlandse adoptie, verklaarde de gemachtigde:

“Deze artikelen moeten inderdaad aangepast worden, zodat het ook van toepassing is voor de dienst voor binnenlandse adoptie. Dit enkel voor wat betreft de bezwaarmogelijkheid bij opheffing of schorsing van de erkenning. De dienst voor binnenlandse adoptie krijgt immers een vergunning voor onbepaalde duur zodat een hernieuwing hiervan niet aan de orde is. De beslissing tot weigering van de erkenningsaanvraag, zal genomen worden door de Vlaamse Regering. Beroep tegen zo’n beslissing zal dan ook aangetekend moeten worden bij de Raad van State, zoals vermeld in artikel 27 van het ontwerpbesluit.”

Artikel 15, § 2, van het decreet van 3 juli 2015 impliceert dat er ook een administratieve bezwaarprocedure moet worden geregeld tegen een (initiële) weigering van de vergunning van de dienst voor binnenlandse adoptie. Dat de beslissing door de Vlaamse Regering wordt genomen, kan niet tot gevolg hebben dat de bezwaarprocedure waarin dat decreet voorziet, vervalt.

Het ontwerp dient in die zin te worden aangevuld.

Daarnaast dient de bezwaarprocedure ook te gelden voor een bezwaar tegen de opheffing of de schorsing van de erkenning als dienst voor binnenlandse adoptie (niet omdat dit decretaal voorgeschreven zou zijn, maar gelet op de verklaring van de gemachtigde).

3.2.8. Artikel 39 van het ontworpen besluit bepaalt wat onder het recht tot inzage in het adoptiedossier valt, hetgeen reeds het voorwerp uitmaakt van artikel 25, § 1, van het decreet van 3 juli 2015.

De gemachtigde verschafte de volgende toelichting:

“Wij hebben in de voorbereidende werken geen passages gevonden die nadere uitleg geven aan hoe ‘nadere regels voor de uitoefening van het inzagerecht en de samenstelling van het adoptiedossier’ moeten geïnterpreteerd worden. Het decreet was een parlementair initiatief en een artikelsgewijze bespreking is niet voorhanden.

De bepaling rond de nazorgrappen moet samen gelezen worden met hoe het adoptiedossier wordt opgebouwd. Aangezien het onder het luik ‘informatie over de geadopteerde’ valt, zou zonder correctie de geadopteerde hierin ook volledige inzage krijgen wat niet in lijn is met de bedoeling van het inzagerecht. Het inzagerecht geeft geadopteerden immers het recht om informatie over zijn eigen afkomst te krijgen.

De tweede zin geldt enkel voor minderjarigen jonger dan 12 jaar.”

Artikel 25, § 1, van het decreet van 3 juli 2015 bepaalt voor welke gegevens de geadopteerde inzagerecht heeft. De bepaling laat geen ruimte voor een bijkomende regeling van het voorwerp van het inzagerecht door de Vlaamse Regering, zodat artikel 25, § 5, van dat decreet moet worden gelezen als een machtiging om de praktische uitoefening van het inzagerecht te regelen, maar niet om te bepalen voor welke onderdelen van het adoptiedossier het inzagerecht geldt of om het inzagerecht verder te beperken.

Artikel 39 van het ontworpen besluit dient derhalve te worden weggelaten.

3.3. Luidens artikel 9, eerste zin, van het ontworpen besluit voldoet de dienst voor binnenlandse adoptie, om de kwaliteit van de dienstverlening te garanderen en te bestendigen, aan de bepalingen van het decreet van 17 oktober 2003 ‘betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen’. Op zich dient de toepasselijkheid van dat decreet niet te worden bevestigd (en is het zelfs misleidend om dit te doen). In zoverre met artikel 9, eerste zin, van het ontworpen besluit wordt beoogd een bijkomende voorwaarde in te stellen om vergund te blijven of om opnieuw vergund te worden, kan die bepaling rechtsgrond vinden in artikel 18, § 2, van het decreet van 3 juli 2015.⁹

De in artikel 9, tweede zin, van het ontworpen besluit vervatte delegatie aan de Vlaamse minister bevoegd voor bijstand aan personen (hierna: de minister) zou volgens de gemachtigde enkel een subdelegatie van de bij artikel 6, §§ 1 en 2, van het decreet van 17 oktober 2003 aan de Vlaamse Regering toegekende delegaties inhouden, alsmede een subdelegatie om wat betreft de dienst voor binnenlandse adoptie de datum van inwerkingtreding van het decreet van 17 oktober 2003 te bepalen. Voor dat eerste aspect wordt de rechtsgrond geboden door artikel 6, §§ 1 en 2, van het decreet van 17 oktober 2003. Daarenboven bevat artikel 14 van dat decreet een delegatie aan de Vlaamse Regering om per sector de datum van

⁹ Een gelijkaardige bepaling is te vinden in artikel 9, eerste lid, van het decreet van 17 oktober 2003, maar wat vergunningsnormen betreft, wordt erin enkel gewag gemaakt van kinderopvang van baby's en peuters en van pleegzorg, al kan worden betwijfeld of dit beantwoordt aan de bedoeling van de decreetgever.

inwerkingtreding ervan te bepalen, maar omdat het niet gaat om een maatregel van detailmatige of bijkomstige aard, komt deze delegatie niet voor subdelegatie in aanmerking (zie opmerking 19).

Aangezien het in hoofdstuk 4 van het ontworpen besluit geregelde toezicht ten gevolge van het van toepassing verklaren van het decreet van 17 oktober 2003 ook zal slaan op de naleving van dit decreet, biedt artikel 7, § 1, van dat decreet mede rechtsgrond voor dat hoofdstuk. Artikel 9, tweede lid, van het decreet van 17 oktober 2003 biedt rechtsgrond voor de artikelen 31 en 32 van het ontworpen besluit in zoverre ze ook betrekking hebben op verplichtingen opgelegd bij dit decreet.

3.4. Voor het opleggen van taken aan Kind en Gezin kan mede rechtsgrond worden gevonden in artikel 8, § 2, van het decreet van 30 april 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin’, gelezen in samenhang met artikel 8, § 1, derde lid, van dat decreet.

VORMVEREISTEN

4. Gevraagd of over het ontwerp het advies werd gevraagd van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid bedoeld in artikel 4, § 2, 2°, van het decreet van 7 december 2007 ‘houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers’, verklaarde de gemachtigde:

“Er werd geen advies gevraagd. Dit werd niet gevraagd aangezien het gaat om een BVR dat voortvloeit uit een decreet met parlementair initiatief. De opportuniteit en het belang werden beoordeeld door het parlement.”

In de genoemde decreetsbepaling wordt geen onderscheid gemaakt tussen besluiten van de Vlaamse Regering ter uitvoering van een decreet dat het gevolg is van een regeringsinitiatief en besluiten ter uitvoering van een decreet dat een gevolg is van een parlementair initiatief. Ook een besluit van de Vlaamse Regering waarbij uitvoering wordt gegeven aan een decreet dat het gevolg is van een voorstel van decreet, kan belangrijke beleidsopties inhouden die van strategisch belang kunnen worden geacht, waarover het advies van de betrokken strategische adviesraad vereist is.

Al heeft de Vlaamse Regering een appreciatieruimte om te bepalen welke besluiten van strategisch belang zijn, kan in dit geval bezwaarlijk worden ontkend dat het om zulk een besluit gaat nu het een basisbesluit betreft inzake bemiddeling, nazorg en inzagerecht bij binnenlandse adoptie.

Over het ontworpen besluit dient derhalve het advies van de genoemde adviesraad te worden ingewonnen. Mocht het vervullen van dit vormvereiste aanleiding geven tot wijzigingen aan het ontworpen besluit, dan dienen die wijzigingen nog om advies te worden voorgelegd aan de Raad van State, afdeling Wetgeving.

5. De gemachtigde verschaft de volgende toelichting bij de vraag of artikel 19, §§ 1 en 2, van het decreet van 3 juli 2015 (betreffende de subsidiëring van de erkende diensten voor binnenlandse adoptie) werd aangemeld bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (staatssteun) en of de artikelen 10 tot 15 van het ontwerp werden aangemeld:

“De subsidies werden niet aangemeld, aangezien de opdrachten waarvoor de diensten worden erkend en gesubsidieerd beschouwd worden als een sociale dienst van algemeen belang met een niet economisch karakter.

De hulpverlening die geboden wordt heeft te maken met zwangere vrouwen die zich in een crisissituatie bevinden en die begeleid worden met betrekking tot de vraag naar het al dan niet afstand doen van hun kind . Ook de verdere begeleiding van de plaatsing en eventuele adoptie en nazorg voor alle betrokkenen zijn activiteiten die volledig buiten de economische sector dienen gelaten te worden.

Aangezien het m.a.w. een sociale DAB betreft met een niet-economisch karakter zijn de staatssteunregels niet van toepassing.

Zoals blijkt uit de opdrachten van de binnenlandse adoptiediensten zoals vermeld in het decreet binnenlandse adoptie van 3 juli 2015 kunnen deze activiteiten niet beschouwd worden als een economische dienstverlening. Het gaat om een puur sociale activiteit die in hoofdzaak is gefinancierd door de staatskas en niet door de personen die een beroep doen op de dienstverlening :

Art. 14.

§ 1. De dienst voor binnenlandse adoptie treedt op als tussenpersoon inzake adoptie met als taak te bemiddelen, de nazorg te verstrekken en de kandidaat-adoptant en afstandsouder te begeleiden en te informeren.

De dienst voor binnenlandse adoptie stelt een adoptiedossier samen dat uit de volgende drie bestanddelen bestaat : een dossier met informatie over de geadopteerde, een dossier met informatie over de afstandsouder en een dossier met informatie over de kandidaat-adoptant.

§ 2. De taken inzake adoptiebemiddeling zijn :

1° de kindstudie opstellen en daarin de juridische en sociaalpsychologische adopteerbaarheid van het kind beschrijven;

2° de kandidaat-adoptant voorbereiden op de komst van het kind;

3° de voortgang van de individuele adoptiedossiers begeleiden;

4° op gemotiveerde wijze een kind voorstellen aan de kandidaat-adoptant na advies van het multidisciplinair team van de dienst voor binnenlandse adoptie;

5° zorgen voor een gepaste opvang van het kind, totdat er een definitieve oplossing gevonden is.

De gepaste opvang van een kind totdat er een definitieve oplossing gevonden is, kan zijn een directe plaatsing waarbij het te adopteren kind rechtstreeks wordt geplaatst bij de kandidaat-adoptanten, of in een tijdelijke pleegzorgplaatsing. De dienst voor binnenlandse adoptie motiveert de keuze voor een directe plaatsing dan wel een tijdelijke pleegzorgplaatsing omstandig en schriftelijk, rekening houdend met de specifieke situatie, wensen en belangen van het kind, de afstandsouder en de kandidaat-adoptant.

§ 3. De taken inzake de nazorg zijn :

1° de adoptant en het geadopteerde kind bijstaan na de komst van de geadopteerde in het gezin en nazorg verlenen gedurende de eerste fase van hechting en integratie;

2° de geadopteerde bij vragen naar herkomst en bij de zoektocht naar de geboortefamilie ondersteunen;

3° de geadopteerde, op verzoek van de geadopteerde, inzage verlenen in zijn of haar adoptiedossier.”

Het komt de Raad van State voor dat ermee kan worden ingestemd dat de dienst voor binnenlandse adoptie een niet-economische dienst van algemeen belang uitoefent. Een definitief uitsluitsel over deze kwestie kan evenwel enkel door de bevoegde Europese instanties worden gegeven.

6. Artikel 9 van het ontworpen besluit betreft de uitvoering van artikel 6, §§ 1 en 2, van het decreet van 17 oktober 2003 (zie opmerking 3.3). Dienaangaande wordt bij artikel 6, § 3, van hetzelfde decreet overleg met de betrokken sector voorgeschreven. Aangezien artikel 9 van het ontwerp op dit vlak niets meer bevat dan een verwijzing naar het genoemde decreet en voor het overige een delegatie bevat aan de minister, zal dat overleg enkel dienen plaats te vinden over het betrokken ontwerp van ministerieel besluit.

7. Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting werd slechts verleend op voorwaarde dat de budgettaire impact volledig wordt opgevangen binnen de beschikbare kredieten en op voorwaarde dat in artikel 13 van het ontwerp niet alleen een minimum, maar ook een maximum van 85% wordt opgenomen dat aan de subsidie voor personeelskosten mag worden besteed. De gemachtigde verklaarde dat artikel 13 van het ontwerp nog gelet hierop dient te worden aangepast. Het is slechts op voorwaarde dat deze aanpassing effectief gebeurt, dat het ontwerp doorgang kan vinden.

ALGEMENE OPMERKINGEN

8.1. De artikelen 13 en 14 van het decreet van 3 juli 2015 bepalen de taken van de dienst voor binnenlandse adoptie. Artikel 15, § 1, van het genoemde decreet bepaalt dat één dienst voor binnenlandse adoptie door de Vlaamse Regering wordt vergund en de artikelen 16 en 18 van dat decreet bepalen de voorwaarden om de vergunning te verkrijgen en te behouden.

De artikelen 2 tot 9 van het ontwerp strekken tot het nader omschrijven van sommige van de vergunningsvoorwaarden en tot het invoeren van aanvullende vergunningsvoorwaarden, terwijl de artikelen 23, § 1, 24, 25, 27 en 30 tot 33 van het ontwerp strekken tot regeling van de procedure voor de toekenning van de vergunning en de procedure tot opheffing of schorsing van de vergunning.

Vraag is of de vergunning als dienst voor binnenlandse adoptie moet worden beschouwd als een vergunningstelsel als bedoeld bij richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 ‘betreffende diensten op de interne markt’ (hierna: dienstenrichtlijn), in welk geval de genoemde bepalingen zouden moeten worden getoetst aan die richtlijn.

In advies 52.601/3 van 6 februari 2013 over het ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 ‘betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie’ is het volgende opgemerkt:

“6. Gevraagd of de adoptiediensten, die erkend moeten zijn om de bemiddeling inzake interlandelijke adoptie te kunnen verrichten, binnen het toepassingsgebied vallen van richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 ‘betreffende diensten op de interne markt’ (dienstenrichtlijn), verklaarde de gemachtigde dat het optreden als adoptiedienst niet lijkt te vallen onder de uitzonderingsgronden, opgenomen in artikel 2 van de dienstenrichtlijn¹⁰, zodat die richtlijn dan ook moet worden geacht toepasselijk te zijn.

Gelet op de bestaande onzekerheid over het juiste toepassingsgebied van de dienstenrichtlijn (of van de bepalingen inzake het vrij verkeer van diensten of de vrijheid van vestiging van het Verdrag ‘betreffende de werking van de Europese Unie’ (hierna: VWEU)),¹¹ verdient het aanbeveling hieromtrent de Europese Commissie te contacteren.

Mocht daaruit blijken dat het toch om diensten gaat die onder de toepassing vallen van het VWEU en desgevallend onder de toepassing van de dienstenrichtlijn, dan dienen de erkenningsvoorwaarden en de erkenningsprocedure te worden getoetst aan de verdragsartikelen inzake het recht van vestiging en eventueel het recht van vrije dienstverrichting, respectievelijk aan de betrokken onderdelen van hoofdstukken III en eventueel IV van de dienstenrichtlijn (dit laatste voor zover het mogelijk is dat een adoptiedienst gevestigd in een andere lidstaat bij wege van occasionele dienstverrichting in de Vlaamse Gemeenschap diensten zou verrichten).”

De gemachtigde verschaft de volgende toelichting:

“Er werd met betrekking tot de toepassing van de dienstenrichtlijn geen contact opgenomen met de Europese Commissie.

Artikel 2, [lid] 2, a), [van de dienstenrichtlijn] bepaalt dat [niet-economische diensten van algemeen belang] niet onder het toepassingsgebied van de [dienstenrichtlijn] vallen.

Indien er wel sprake zou zijn van een economische tegenprestatie, wat niet het geval kan zijn, is er nog steeds uitsluiting, aangezien de adoptiediensten onder artikel 2, [lid] 2, j), uitgesloten kunnen worden.

De [dienstenrichtlijn] bepaalt verder in artikel 2, [lid] 2, j), dat zij niet van toepassing is op ‘sociale diensten betreffende sociale huisvesting, kinderopvang en ondersteuning van gezinnen of personen in permanente of tijdelijke nood, die worden verleend door de staat, door dienstverrichters die hiervoor een opdracht hebben of een mandaat gekregen van de staat, of door liefdadigheidsinstellingen die als zodanig door de staat zijn erkend’. Hierin zijn voorwaarden vermeld die betrekking hebben op de aard van de dienst en op de verrichter van de dienst.

Wat betreft de aard van de dienst moet het gaan om ‘kinderopvang en de ondersteuning van gezinnen in permanente of tijdelijke nood’. Het lijkt ons dat de activiteiten zowel betrekking hebben op de zorg voor de betrokken kinderen en de

¹⁰ Voetnoot 8 uit advies 52.601/3: Al is dat niet evident wat betreft de uitzondering inzake de sociale diensten als bedoeld in artikel 2, lid 2, j), van de dienstenrichtlijn.

¹¹ Voetnoot 9 uit advies 52.601/3: Zo rijst bij voorbeeld de vraag of de erkende adoptiediensten al dan niet kunnen worden beschouwd als niet-economische diensten van algemeen belang.

bescherming van de rechten die hen toekomen als de ondersteuning van de geboortegezinnen die in ieder geval in een minstens tijdelijke nood zitten (niet noodzakelijk enkel van materiële aard) waardoor ze de behoefte hebben om een kind af te staan voor adoptie.

Wat betreft de verrichter van de dienst moet het gaan om dienstverrichters die hiervoor een ‘mandaat’ hebben gekregen van de overheid. Dat is *in casu* zeker het geval aangezien deze dienst de opdracht en de verplichting heeft om in het belang van de betrokken kinderen de begeleiding op te nemen zodat het kind met respect voor diens rechten hetzij bij zijn moeder kan opgroeien, hetzij kan geplaatst worden in een adoptiegezin. De dienst binnenlandse adoptie kan ook niet weigeren de dienstverlening die in het decreet werd uitgewerkt op te nemen.

We zijn ervan uitgegaan dat de [dienstenrichtlijn] niet van toepassing is op de bemiddeling door diensten voor binnenlandse adopties op basis van de hierboven vermelde motieven.”

Zoals hiervoor reeds is opgemerkt (zie opmerking 5), komt het de Raad van State voor dat de vergunde dienst voor binnenlandse adoptie kan worden beschouwd als een niet-economische dienst van algemeen belang. Er dient dan niet te worden onderzocht of de vergunning al dan niet te beschouwen is als een mandaat in de zin van artikel 2, lid 2, j), van de dienstenrichtlijn. Ook over deze vraag kunnen evenwel enkel de bevoegde Europese instanties een definitief uitsluitsel geven.

8.2. Artikel 23 van het decreet van 3 juli 2015 bepaalt dat de Vlaamse Regering verenigingen met als leden adoptanten, geadopteerden of afstandsouders of een combinatie van die personen als trefgroep kan erkennen en regelt de voorwaarden tot erkenning van die trefgroepen. De artikelen 16 en 17 van het ontwerp strekken tot het bepalen van de duur van de erkenning en van de aanvullende voorwaarden om de erkenning te verkrijgen en te behouden. De artikelen 23 tot 38 van het ontwerp strekken tot regeling van de procedure voor de erkenning, de hernieuwing van de erkenning en de opheffing en de schorsing van de erkenning.

Betreffende de vraag of de erkenning als trefgroep te beschouwen is als een vergunningstelsel in de zin van de dienstenrichtlijn, verklaarde de gemachtigde:

“Gelet ook op de opdrachten die het decreet binnenlandse adoptie toekent aan de trefgroepen (begeleiding en belangenbehartiging van de 3 bij een adoptie betrokken partijen) gaan we ervan uit dat dit een niet-economische [dienst van algemeen belang] betreft en de staat[s]teunregels, noch [de] dienstenrichtlijn (...) van toepassing zijn.

HOOFDSTUK 6 Trefgroepen

Art. 23. De Vlaamse Regering kan, na gemotiveerd advies van het Vlaams Centrum voor Adoptie, een vereniging met als leden adoptanten, geadopteerden of afstandsouders, of een combinatie van die personen, als trefgroep erkennen. Om als trefgroep erkend te worden en te blijven, moet een vereniging voldoen aan volgende voorwaarden :

1° de vorm aannemen van een vereniging zonder winstoogmerk;

2° in haar beheersorgaan adoptanten, geadopteerden of afstandsouders de meerderheid laten uitmaken;

3° als doelstelling hebben adoptanten, geadopteerden of afstandsouders te ondersteunen en hun belangen te onderkennen of te behartigen.”

Ook hier komt het de Raad van State voor dat de erkende trefgroepen effectief kunnen worden beschouwd als niet-economische diensten van algemeen belang, zodat de dienstenrichtlijn niet van toepassing is.

9.1. In de artikelen 8, 19 en 20 van het ontwerp wordt gewag gemaakt van richtlijnen van Kind en Gezin (lees, wat betreft de artikelen 19 en 20 van het ontwerp, het VCA – zie opmerking 3.2.6).

De gemachtigde verschaft wat betreft deze richtlijnen de volgende toelichting:

- met betrekking tot artikel 8: “Het is niet de bedoeling dat de inhoud van het jaarverslag verder bepaald wordt in de richtlijnen van Kind en Gezin. Enkel cijfergegevens over de taken, als vermeld in artikel 14 van het decreet binnenlandse adoptie, zullen worden opgevraagd. De richtlijnen zullen enkel preciseren hoe de cijfergegevens moeten doorgegeven worden, hoe de cijfers uitgesplitst moeten worden en zo meer.”

- met betrekking tot artikel 19: “Het is niet de bedoeling om inhoudelijk dingen toe te voegen door het opmaken van de richtlijnen. Deze richtlijnen zullen, in lijn met vraag 13, worden opgesteld door VCA.”

- met betrekking tot artikel 20: “Het is niet de bedoeling om bijkomende elementen toe te voegen.”

Om dit te verduidelijken, wordt in artikel 8 van het ontwerp de zinsnede “bevat cijfergegevens over de taken van de adoptiedienst, vermeld in artikel 14 van het decreet Binnenlandse Adoptie van 3 juli 2015 [en]” het best geplaatst vóór de zinsnede “wordt opgesteld volgens de richtlijnen van Kind en Gezin”.

Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van artikel 19 van het ontwerp.

9.2. In de artikelen 11, § 2, eerste lid, 23, §§ 1, tweede lid, en 2, en 28, tweede lid, van het ontwerp wordt gewag gemaakt van een modelformulier dat Kind en Gezin ter beschikking stelt. Volgens de gemachtigde is het niet de bedoeling dat Kind en Gezin aan dat formulier elementen toevoegt die niet reeds voortvloeien uit het decreet van 3 juli 2015 of uit het te nemen besluit.

Het hanteren van het woord “minstens” lijkt hiermee evenwel in tegenspraak. Dat woord dient derhalve te worden weggelaten uit de genoemde bepalingen.

10. In de artikelen 3, § 1, eerste lid, en 4, 2°, van het ontwerp wordt het vereiste bevestigd dat voldaan is aan de voorwaarden bepaald in het decreet van 3 juli 2015 om de vergunning als dienst voor binnenlandse adoptie te verkrijgen of te behouden.

Het komt de Vlaamse Regering niet toe een dergelijk vereiste te bevestigen.

De betrokken zinsnede dient derhalve te worden weggelaten, ofwel dienen de genoemde bepalingen anders te worden geredigeerd (“Overeenkomstig artikel 16 van het decreet Binnenlandse Adoptie van 3 juli 2015 voldoet de dienst voor binnenlandse adoptie aan de in dat artikel gestelde voorwaarden om vergund te worden.”).

Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van artikel 16, tweede lid, inleidende zin, van het ontwerp wat betreft de in artikel 23 van het decreet van 3 juli 2015 bepaalde voorwaarden voor de erkenning van trefgroepen.

11. De stellers van het ontwerp dienen na te gaan of de in de artikelen 24, 35, eerste lid, en 37, eerste lid, van het ontwerp opgenomen termijnregelingen op een voldoende rechtszekere wijze zijn geformuleerd.

Zo dient in de artikelen 24 en 37 telkens te worden gepreciseerd wat wordt bedoeld met “[b]innen ... kalenderdagen na de ontvangst” van de aanvraag of het bezwaarschrift.

Voorts is het niet duidelijk of met het verschil in formulering tussen artikel 24, § 1, van het ontwerp (“[b]innen dertig kalenderdagen *na* de ontvangst van de aanvraag”¹²) en artikel 35, eerste lid (“dertig kalenderdagen *vanaf* de datum van betekening”) beoogd wordt een inhoudelijk verschil aan te geven.

In artikel 24, § 2, van het ontwerp zou dienen te worden bepaald hoe de erin vervatte termijn van “drie maanden” moet worden berekend.¹³ Daarnaast is het niet duidelijk wat in die bepaling wordt bedoeld met de zin dat de “postdatum [daarbij] geldt (...) als bewijs”.

Wat betreft artikel 35, eerste lid, van het ontwerp rijst bovendien de vraag of niet beter een andere datum als uitgangspunt wordt genomen, bijvoorbeeld de derde werkdag volgend op de dag van de verzending van de aangetekende zending, mits aan de geadresseerde de mogelijkheid wordt gegeven te bewijzen dat de aangetekende zending hem pas later heeft bereikt.¹⁴

12. Artikel 26, § 1, tweede lid, 3°, van het ontwerp bepaalt dat de kennisgeving van de voorgenomen of de definitieve beslissing van Kind en Gezin over de aanvraag om erkenning als trefgroep de motivering van de voorgenomen of de definitieve beslissing bevat. De voorgenomen beslissing krijgt van rechtswege een definitief karakter zo geen bezwaarschrift wordt ingediend binnen de gestelde termijn (artikel 26, § 2, van het ontwerp).

Artikel 27, § 2, 3°, van het ontwerp bepaalt dat de kennisgeving van de beslissing van de Vlaamse Regering over een aanvraag om vergunning als dienst voor binnenlandse adoptie de motivering van de beslissing bevat.

Artikel 32, § 2, 2°, van het ontwerp bepaalt dat de voorgenomen beslissing van Kind en Gezin tot opheffing of schorsing van de erkenning of de vergunning de motivering van de voorgenomen beslissing bevat. De voorgenomen beslissing krijgt van rechtswege een definitief

¹² Wellicht wordt hier bedoeld dat de termijn begint te lopen op de dag die volgt op de dag van ontvangst van de aanvraag.

¹³ Zie bijvoorbeeld artikel 54 van het Gerechtelijk Wetboek.

¹⁴ Zoals het Grondwettelijk Hof heeft gesuggereerd in verband met bepaalde administratieve en jurisdictionele beroepen (GwH 7 juni 2007, nr. 85/2007, B.4; GwH 26 september 2007, nr. 123/2007, B.5; GwH 19 december 2007, nr. 162/2007, B.4; GwH 2 juni 2010, nr. 66/2010, B.13).

karakter nadat de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift is afgelopen (artikel 33 van het ontwerp).

Er dient evenwel aan te worden herinnerd dat de betrokken beslissingen onder de toepassing vallen van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ en de verplichting tot formele motivering reeds uit die wet voortvloeit.

Zo een verdergaande motiveringsplicht wordt beoogd dan diegene die voortvloeit uit de wet van 29 juli 1991 dient de draagwijdte ervan te worden omschreven.

Zo niets meer wordt beoogd dan wat reeds uit de wet van 29 juli 1991 voortvloeit, maar men de bepalingen toch wenst te behouden,¹⁵ dient te worden geschreven “overeenkomstig de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, de motivering van de voorgenomen of definitieve beslissing/de beslissing/de voorgenomen beslissing”.

13. In het ontwerp wordt op verschillende plaatsen gewag gemaakt van “de adoptiedienst voor binnenlandse adoptie” of van “de adoptiedienst”, terwijl in artikel 3, 6°, van het decreet van 3 juli 2015 de term “de dienst voor binnenlandse adoptie” wordt gehanteerd.

Men houde zich steeds aan deze laatste terminologie.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Aanhef

14. De aanhef dient in overeenstemming te worden gebracht met hetgeen is opgemerkt over de rechtsgrond voor het ontworpen besluit.

15. Aangezien om advies is gevraagd met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, dient het huidige zesde lid van de aanhef als volgt te worden geredigeerd:

“Gelet op advies 58.633/3 van de Raad van State, gegeven op 22 januari 2016, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;”.

Artikel 3

16. In artikel 3, § 1, tweede lid, van het ontwerp dient te worden verduidelijkt wat wordt bedoeld met de woorden “een gelijkwaardig diploma”.

¹⁵ In beginsel is dat overbodig, maar in dit geval zou het toch nuttig kunnen zijn (en valt het zelfs aan te raden) dat in de genoemde bepalingen een opsomming wordt gegeven van wat in ieder geval in de betrokken beslissingen moet voorkomen. Het zou dan misleidend kunnen overkomen de formele motiveringsverlichting erin niet te vermelden.

Artikel 5

17. *In fine* van artikel 5, eerste lid, van het ontwerp wordt gewag gemaakt van “een erkende dienst”. Volgens de gemachtigde bedoelt men daarmee een erkende dienst die de voorbereiding tot adoptie verzorgt, namelijk het Steunpunt Adoptie.¹⁶

Er wordt derhalve voor de duidelijkheid beter “Steunpunt Adoptie” geschreven.

Artikel 7

18. In artikel 7, tweede lid, van het ontwerp wordt volgens de gemachtigde met de woorden “conform de toepasselijke regelgeving” verwezen naar de wet van 8 december 1992.

Deze bepaling is overbodig aangezien de wet van 8 december 1992 uit zichzelf van toepassing is. Wil men de bepaling desondanks om didactische redenen toch behouden, wordt voor de duidelijkheid beter verwezen naar deze wet, door de woorden “conform de toepasselijke regelgeving” te vervangen door de zinsnede “overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levens[s]feer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens”.

Artikel 9

19. Uit de verklaring van de gemachtigde waarnaar wordt verwezen *sub* 3.3, blijkt dat het enkel de bedoeling is om de uitvoering van de artikelen 6, §§ 1 en 2, en 14 van het decreet van 17 oktober 2003 te subdelegeren aan de minister.

Aangezien in hoofdstuk III van het decreet van 17 oktober 2003 reeds een vrij uitgewerkte regeling betreffende het interne kwaliteitsbeleid is vervat, lijkt die subdelegatie toelaatbaar voor zover ze betrekking heeft op de in artikel 6, §§ 1 en 2, toegekende delegaties¹⁷.

Het bepalen van de datum van inwerkingtreding van het decreet van 17 oktober 2003 voor de “sector” van de vergunde dienst voor binnenlandse adoptie, is evenwel geen detailmatige of bijkomstige aangelegenheid. Die datum dient in het ontwerp te worden bepaald.

In ieder geval dient de tweede zin van artikel 9 van het ontwerp te worden ingeperkt.

Artikel 10

20. In artikel 10, § 1, eerste en tweede lid, van het ontwerp dient een verwijzing naar artikel 19, § 1, van het decreet van 3 juli 2015 te worden ingevoegd (“Overeenkomstig artikel 19, § 1, van het decreet Binnenlandse Adoptie van 3 juli 2015 ...”).

¹⁶ Zie onder meer de artikelen 5, 6 en 8 van het decreet van 3 juli 2015.

¹⁷ En ze effectief zo wordt opgevat dat ze beperkt blijft tot aangelegenheden van detailmatige of bijkomstige aard.

Artikel 12

21. Luidens artikel 12, § 1, tweede lid, van het ontwerp kunnen de ontvangen subsidies niet worden aangewend voor de persoonlijke verrijking van de bestuurders, de personeelsleden of andere personen die bij de werking van de dienst voor binnenlandse adoptie betrokken zijn. In deze bepaling wordt slechts een evidentie verwoord; de regel vloeit overigens reeds voort uit artikel 11, eerste lid, van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’, alsmede uit de artikelen 53 tot 57 van het decreet van 8 juli 2011 ‘houdende regeling van de begroting, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof’.

Artikel 12, § 1, tweede lid, wordt dan ook beter uit het ontwerp weggelaten.

22. In artikel 12, § 3, van het ontwerp beoogt men volgens de gemachtigde met de woorden “volgens de toepasselijke regelgeving” te verwijzen naar de wet van 2 mei 2002 ‘betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen’. De wet van 2 mei 2002 is evenwel een wijzigende wet. In plaats van naar die wet dient te worden verwezen naar artikel 17 van de wet van 27 juni 1921 ‘betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen’.

Artikel 18

23. De artikelen 18 en volgende van het ontwerp gelden wellicht niet alleen voor het toezicht op de naleving van het te nemen besluit, maar ook voor het toezicht op de naleving van het decreet van 3 juli 2015. Dat laatste dient dan in artikel 18 van het ontwerp te worden verduidelijkt, waarbij dan tevens dient te worden bepaald dat zulks overeenkomstig artikel 26, § 1, van het decreet van 3 juli 2015 gebeurt.

Artikel 19

24. Artikel 19 van het ontwerp bepaalt dat het financiële verslag dat de dienst voor binnenlandse adoptie jaarlijks dient te bezorgen, wordt opgesteld volgens de richtlijnen van Kind en Gezin (lees: het VCA – zie opmerking 3.2.5).

In het genoemde artikel zelf wordt bepaald welke elementen het financiële verslag dient te bevatten. Zo met de genoemde richtlijnen niet wordt beoogd aan dit verslag nieuwe elementen toe te voegen, doet de delegatie aan het VCA geen probleem rijzen.

Artikel 43

25. In artikel 43, § 1, tweede zin, van het ontwerp wordt gewag gemaakt van “een erkenning met toepassing van dit besluit”, terwijl het in het decreet van 3 juli 2015 gaat om een

vergunning. De gemachtigde is het ermee eens dat het woord “erkenning” moet worden vervangen door het woord “vergunning”. Zij verklaarde in dit verband:

“Op dit moment zijn er nog drie erkende adoptiediensten voor binnenlandse adoptie. Dit wordt geregeld in het decreet van 3 mei 1989 houdende erkenning van adoptiediensten.

De diensten die op dit moment een erkenning hebben, krijgen door deze bepaling de tijd om een aanvraag tot vergunning in te dienen. Het is belangrijk dat de taken van de adoptiediensten in de tijd tussen het inwerking treden van dit ontwerpbesluit en het toekennen van een nieuwe vergunning, kunnen verder gezet worden.”

Indien het de bedoeling is om de bestaande erkenningen te laten lopen tot er één dienst vergund is, dient te worden bepaald dat de bestaande erkenningen aflopen, niet uiterlijk op 1 juli 2016 (dit is de datum tot welke een aanvraag om vergunning kan worden ingediend), maar wel op de datum dat een dienst vergund wordt met toepassing van het decreet van 3 juli 2015 en het te nemen besluit.

Tevens dient in artikel 43, § 1, tweede zin, van het ontwerp te worden geschreven dat de diensten uiterlijk tot 1 juli 2016 de tijd hebben om een vergunning met toepassing van het decreet van 3 juli 2015 en het te nemen besluit aan te vragen (in plaats van “te verkrijgen”). Er wordt overeenkomstig artikel 15, § 1, van het decreet van 3 juli 2015 immers maar één dienst voor binnenlandse adoptie vergund.

Artikel 45

26. Luidens artikel 45 van het ontwerp treden het te nemen besluit en het decreet van 3 juli 2015 “in werking op” 1 januari 2016. De gemachtigde verklaarde evenwel wat volgt:

“De besluiten en de bepaling rond de voorbereidingsattesten zijn geschreven met het oog op een inwerkingtreding op 1 januari 2016. Deze termijn werd echter niet gehaald.

Om de continuïteit van de voorbereidingen voor binnenlandse adoptie te kunnen realiseren, zouden de besluiten zo snel mogelijk in werking moeten treden. We stellen voor om beide besluiten op 1 februari 2016 in werking te laten treden op voorwaarde dat ze definitief goedgekeurd zijn voor deze datum.

Het artikel rond de voorbereidingsattesten zou in die zin dan ook aangepast moeten worden zodat voorbereidingsattesten die uitgereikt werden voor de inwerkingtreding, na inwerkingtreding nog 1 jaar geldig blijven.”

Een inwerkingtreding op 1 februari 2016 is evenwel slechts mogelijk zo het te nemen besluit nog vóór het einde van de maand januari in het Belgisch Staatsblad zou worden bekendgemaakt¹⁸, wat evenwel weinig waarschijnlijk is. Er dient derhalve wellicht in een andere datum van inwerkingtreding te worden voorzien.¹⁹

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

¹⁸ Gelet op de datum waarop dit advies wordt gegeven, zou daarbij tevens moeten kunnen worden verantwoord waarom de normale termijn voor kennisname van tien dagen na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad niet in acht wordt genomen.

¹⁹ In geen geval kan terugwerkende kracht aan het te nemen besluit worden verleend.